

Krav- och kvalitetsbok

Del 2

Fysioterapi inom primärvårdsrehabilitering

Uppdrag, uppföljning och ekonomiska villkor

Förfrågningsunderlag med förutsättningar för att bedriva
fysioterapi inom primärvårdsrehabilitering

Gäller för år 2022

Ansvarig verksamhet	Vårdvalsenheten
Kontakt	Lars Gohde
Datum	2021-06-02
Diarienummer	RS/210429
Region Värmland Regionens hus 651 82 Karlstad	

Innehåll

Värdegrund fysioterapi inom primärvårdsrehabilitering.....	4
1.0 Inledning	4
1.1 Generellt om basuppdraget.....	4
1.1.1 Patientens behov i centrum.....	4
2.0 Basuppdrag	5
2.1 Definition av basuppdrag.....	5
2.2 Vårdgivarens insatser.....	5
2.3 Målgrupp.....	5
2.4 Prioritering	6
2.5 Samverkan	6
2.6 Tillgänglighet	6
2.7 Bemanning och kompetens.....	7
2.8 Utbildningsuppdrag	7
3.0 Uppföljning.....	8
3.1 Syfte	8
3.2 Region Värmlands uppföljning	8
3.3 Metoder och indikatorer.....	8
3.4 Verksamhetsuppföljning	8
3.5 Återkoppling till vårdgivaren	9
3.6 Återkoppling till medborgarna.....	9
Informationen på Region Värmlands hemsida ska uppdateras löpande så snart nya data finns tillgängliga. Region Värmland ska också kunna ge muntlig information samt i övrigt bistå medborgarna med information.4.0 Regler för val av vårdgivare	9
5.0 Övergångsregler för fysioterapeut med avtal enligt nationella taxan	9

Vårdval fysioterapi inom primärvårdsrehabilitering

Vårdval Fysioterapi inom primärvårdsrehabilitering är etablerat enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem, LOV.

Syftet med vårdval är att stärka den enskilde invånarens ställning och inflytande över sin egen vård genom att fritt kunna välja vårdgivare inom vårdvalet.

Värdegrund fysioterapi inom primärvårdsrehabilitering

Inom rehabilitering är utgångspunkten att patienten tillsammans med behandlaren bestämmer mål för sin träning och behandling. Denna utgångspunkt styr hur verksamheten agerar i förhållande till patienten. Det kräver att verksamheten bedrivs utifrån ett hälsofrämjande synsätt, där motivation och delaktighet är ledord.

Verksamheten ska utifrån patientens behov och uppsatta mål säkra att professionella resurser inom fysioterapi i primärvård finns tillgängliga samt ha utarbetade arbetssätt för att lotsa patienten vidare när insatser behövs utanför den egna verksamheten.

Dessa värderingar ska vara vägledande i det dagliga arbetet när det gäller bemötande av patienter, anhöriga och samarbetspartner samt i valet av metoder och förbättringsarbeten.

1.0 Inledning

Detta förfrågningsunderlag innehåller bestämmelser för att bedriva vård inom Vårdval fysioterapi. Vårdvalets förfrågningsunderlag består av två delar med tillhörande bilagor.

Del 1. Allmänna villkor för vårdval inom Region Värmland gäller för detta vårdval i tillämpliga delar.

Del 2 avser specifika bestämmelser för att bedriva fysioterapi inom primärvårdsrehabilitering

1.1 Generellt om basuppdraget

Primärvårdsrehabilitering är förstahandsvalet när befolkningen behöver rehabilitering och definieras med rehabilitering som inte kräver sjukhusets särskilda rehabiliteringsresurser. Verksamheten omfattar planerade rehabiliteringsinsatser i primärvård.

En trygg och förtroendeingivande verksamhet ska bedrivas för personer i behov av fysioterapi.

Fysioterapi tillhandahålls i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen och i enlighet med vad som gäller inom specialiteten avseende bland annat kvalitetskrav och medicinsk praxis.

Verksamheten ska bedrivas med god medicinsk kvalitet, hög tillgänglighet och en helhetssyn på patientens livssituation, hälsotillstånd och rehabiliteringsbehov.

1.1.1 Patientens behov i centrum

Syftet med fysioterapi inom primärvårdsrehabilitering ska vara att erbjuda hälsofrämjande rehabilitering i god samverkan med interna och externa aktörer för individer i alla åldrar. Detta genom att utifrån patientens behov bedöma, behandla och förebygga tillstånd som ligger till grund för olika former av aktivitets- och funktionsnedsättningar.

Behandlingsinsatserna ska utgå från en individuell bedömning av legitimerad personal.

Utgångspunkten ska vara att utifrån individens delaktighet och inflytande över den egna vården uppnå bästa möjliga hälsa där dennes mål och egna resurser tas tillvara.

Vårdgivarna inom vårdvalet ska verka för en god och jämlik hälsoutveckling hos befolkningen genom ett hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande förhållningssätt integrerat i all vård och behandling.

2.0 Basuppdrag

2.1 Definition av basuppdrag

Med fysioterapi inom primärvårdsrehabilitering menas i detta dokument sådan fysioterapi som utförs i Region Värmland på primärvårdsnivå.

Det omfattar inte fysioterapi på primärvårdsnivå inom psykiatrisk verksamhet och habiliterande verksamhet. Det omfattar inte heller insatser som ges av kommunerna (insatser på särskilda boenden, hembesök etcetera). Lymfödembehandling, företagshälsovård och hälsoundersökningar (utan misstanke om sjukdom eller skada) ingår inte i vårdvalet.

Vårdgivaren ska ge insatser till de patienter som söker till mottagningen i enlighet med prioriteringsordning utifrån förstärkt vårdgaranti.

I de fall patienten är i behov av kompetens som vårdgivaren antingen inte har tillgång till eller som inte ingår i det i förfrågningsunderlaget beskrivna uppdraget ska denne lotsa patienten vidare till rätt vårdnivå. Detta gäller även när det gäller vård som inte ingår i det i förfrågningsunderlaget beskrivna uppdraget.

2.2 Vårdgivarens insatser

Målsättningen för vårdgivaren ska vara att utifrån patientens behov:

- Undersöka, bedöma, diagnostisera, behandla, följa upp och utvärdera insatser.
- Tillsammans med patienten upprätta en plan för patientens rehabilitering som innefattar patientens mål. Mål och planering ska framgå i patientjournalen.
- Utföra skade- och sjukdomsförebyggande insatser samt främja levnadsvaneförändringar i syfte att uppnå rehabiliteringsmålen och motverka vårdberoende.
- Behandlingen ska pågå längst till dess att rehabiliteringsmålet är uppnått, eller till dess att vårdgivaren bedömer att patienten kan tillgodose sin fortsatta rehabilitering på egen hand.
- Utföra funktions- och aktivitetsbedömningar som underlag till läkarintyg.
- Vid behov förskriva hjälpmedel i enlighet med hjälpmedelsnämndens riktlinjer. Vårdgivaren ska tillhandahålla och förskriva enligt Region Värmlands rutin enklare hjälpmedel så som kryckkäppar, pep-pipor och TENS.
- I de fall patienten är i behov av samordnad rehabiliteringsinsats remittera patient vidare till antingen lämpligt team eller annan verksamhet där denna kompetens finns.
- Ha följsamhet till nationella riktlinjer, vårdprogram (i enlighet med vad som anges i De1 1 Allmänna villkor för vårdval i Värmland) samt nationella satsningsområden och utföra insatser som kan vara kopplade till dessa.
- En del av uppdraget kan utföras av underleverantör eller i samverkan med annan vårdgivare. Vårdgivaren ansvarar för att eventuella underleverantörer lever upp till kraven i detta förfrågningsunderlag i enlighet med vad som stadgas i Del 1 Allmänna villkor för vårdval i Värmland.

2.3 Målgrupp

Som vårdgivare aktiv i Region Värmland är målgruppen kvinnor och män, flickor och pojkar folkbokförda och kvarskrivna i Värmlands län. Dessutom omfattas:

- Kvinnor och män, flickor och pojkar som har rätt till vårdförmåner i Sverige vid sjukdom enligt vad som följer av Europaparlamentets och Europarådets förordningar
- Kvinnor och män, flickor och pojkar som omfattas av konventioner eller överenskommelser om sjukvårdsförmåner som Sverige ingått med andra länder
- Asylsökande kvinnor och män, flickor och pojkar under 18 år
- Asylsökande kvinnor och män, flickor och pojkar över 18 år eller personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd med behov av vård som ej kan anstå

- Kvinnor och män, flickor och pojkar från andra landsting eller regioner

2.4 Prioritering

Vårdgivaren ska följa riksdagens riktlinjer för prioritering.

Vårdgivaren ska följa den förstärkta vårdgarantin som innebär att patienten ska få en medicinsk bedömning av en läkare eller annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom tre dagar.

2.5 Samverkan

Vårdgivaren ska verka för samverkan för att bidra till patientens bästa väg genom vården, exempelvis med kommun, vårdcentral och sjukhusens rehabilitering.

Vårdgivaren ska aktivt bidra till samverkan för patienter som har behov av vård och omsorg från andra vårdgivare och huvudmän. Dokumenterade rutiner ska upprättas för samverkan med andra vårdgivare och huvudmän i den omfattning som krävs för uppdragets utförande.

Vårdgivaren ska känna till och följa beslut och riktlinjer i samverkansöverenskommelser som finns mellan Region Värmland och andra huvudmän och som berör vårdgivarens uppdrag. Vårdgivaren ska delta i arbetet med att anpassa och utveckla dessa till lokal nivå. Uppdaterad lista över gällande samverkansöverenskommelser finns på vårdvalets hemsida.

Vårdgivaren ska upprätta skriftligt samverkansavtal med andra vårdgivare eller mottagningar gällande hänvisning av patienter vid till exempel semester, sjukskrivning, utbildningsdagar eller andra tillfällen då mottagningen är stängd. Kopia ska skickas till vårdvalsenheten.

Vårdgivaren har även möjlighet att samverka kring vissa patientgrupper. Vårdgivaren ska i så fall göra en skriftlig överenskommelse med den mottagande vårdgivaren samt skicka en kopia till vårdvalsenheten.

Samverkan mellan vårdcentraler och fysioterapeuter utgår ifrån ett helhetsomhändertagande utifrån patientens perspektiv. För att stimulera samverkan mellan rehabiliteringsresurser och täcka vårdbehovet ska en bilaga till närområdesplanen visa hur resurserna fördelas inom större geografiska områden än kommunvis där region Värmland så beslutar.

Vårdgivaren ska, vid förfrågan från vårdcentral, delta i medicinska bedömningsteam (MBT). Vid medverkan utgår en ersättning, se bilaga 2.4 Ersättning.

2.6 Tillgänglighet

Vårdgivaren ska vara tillgänglig för planerade besök och insatser. Vårdgivarens adress ska anges i kontraktet och merparten av mottagningsbesöken ska utföras där. Region Värmland kan bevilja vårdgivaren att utföra en viss andel av mottagningsbesöken på annan adress. Ansökan om att utföra insatser på annan adress ska vara skriftlig och skickas till Region Värmland för godkännande.

Lokalerna där vårdgivaren ska utföra uppdraget ska vara tillgängliga i enlighet med vad som anges i Del 1 Allmänna villkor. Vårdgivaren ska ha den utrustning som krävs för att utifrån patienternas behov genomföra uppdraget.

Den vård som bedöms falla under primärvårdsuppdraget faller ska hanteras utifrån den förstärkta vårdgarantin för primärvården och ska vid nytt eller försämrats hälsoproblem erbjudas en medicinsk bedömning inom tre dagar.

Patienter kan söka till vårdgivaren via egen vårdbegäran eller remitteras dit via professionell vårdbegäran (remiss).

Mottagningen ska vara tillgänglig på så sätt att varje heltidsresurs, varje vecka, har öppet för patienter i 40 timmar. I genomsnitt fördelat under hela året. Öppettider ska meddelas vårdvalsenheten. Verksamheten har möjlighet att tillfälligt under en kort begränsad tid stänga för planerings- och utbildningsdagar samt semester (högst 4 veckor sammanhängande semester). Villkor för stängning är att vårdgivaren skapar samarbete med andra vårdgivare om omhändertagandet av patienter och att

information till patienter med hänvisning till vart de kan söka sig är tydlig. Vid annan längre ledighet, så som föräldraledighet, tjänstledighet för studier, sjukskrivning och så vidare ska vårdgivaren rapportera in förändring av tjänstgöringsgrad till vårdvalsenheten i enlighet med rutin på vårdgivarwebben. Ersättningen till vårdgivaren kommer justeras därefter.

Vid sjukskrivning ska vårdgivaren rapportera förändring av tjänstgöringsgrad om sjukskrivningen överstiger två veckor.

Vårdgivaren ska vara tillgänglig per telefon för tidbokning, rådgivning, bedömning och prioritering av vårdbehov och för oplanerade besök. Huvuddelen av de besök som ur medicinsk synvinkel kan genomföras genom videobesök ska alltid erbjudas patienten detta som ett alternativ till fysiska besök.

Vid de tider då verksamheten inte har öppet ska telefonsvarare ge information om öppettider och hänvisa till www.1177.se.

Verksamheten ska följa intentionerna i nationell eHälsa - strategin för tillgänglighet och säker information inom vård och omsorg - när det gäller digitala medier och digitala tjänster för kontakt med befolkningen. För mer information se bilaga 1:2 till del 1 Allmänna villkor, IT.

2.7 Bemanning och kompetens

Vårdgivaren ska ha personal i den omfattning som krävs för att utföra uppdraget i enlighet med kraven för vårdvalet, dock minst en tjänstgöringsgrad på 75%. De personalresurser som vårdgivaren ämnar gå in med i vårdvalet ska anges i ansökan. Med personalresurser menas i detta sammanhang antal tjänster och vilken tjänstgöringsgrad de beräknas arbeta.

Förändringar gällande personalresursen ska rapporteras till vårdvalsenheten i enlighet med rutin som finns på vårdvalsenhetens hemsida.

Vårdgivaren ska tillse att det i verksamheten finns en verksamhetschef med ansvar för verksamheten i enlighet med Socialstyrelsen definition (se begreppsdefinition ovan).

Vårdgivaren ska tillse att personalen har för uppdraget adekvat utbildning och kompetens och får den kompetensutveckling som erfordras i enlighet med kraven för vårdvalet och avtalet. Det ska finnas en kompetensplan som uppdateras årligen. Det ska vara en långsiktig planering både på verksamhets- och individnivå. Kompetensplanens syfte är att påvisa hur man arbetar med kvalitet och kompetensutveckling kopplat till uppdraget samt hur man planerar att stimulera forskning och utveckling inom primärvårdsnivån.

Medverkan ska ske i de kompetensnätverk som arrangeras för fysioterapeuter i Vårdval fysioterapi av representanter från vårdvalsenheten. Det är även obligatorisk närvaro för verksamhetschefer i Vårdval fysioterapi på vårdvalsråd samt samverkans- och informationsmöten som vårdvalsenheten kallar till.

Personal med patientkontakt ska tala och förstå samt kunna läsa och skriva svenska, på minst nivå B/2.

Uppdraget ska utföras av legitimerad fysioterapeut på kandidatnivå och legitimationen ska vara utfärdad av Socialstyrelsen. Sjukgymnaster med äldre legitimation utan kandidatexamen men med erfarenhet överstigande minst 5 år bedöms också kunna vara aktuella att utföra uppdraget.

För vårdgivaren gäller att minst 50 % av den totala tjänstgöringsgraden av de som utför uppdraget ska ha klinisk erfarenhet från öppenvårdsverksamhet som är adekvat för uppdraget inom Vårdval fysioterapi motsvarande minst tre år med tjänstgöringsgrad på minst 50 % under de senaste fem åren. De som utför uppdraget hos vårdgivaren ska fortlöpande genomgå fortbildning som fordras för att upprätthålla och utveckla kompetens inom kompetensområdet.

2.8 Utbildningsuppdrag

Verksamheten bör tillhandahålla kliniska utbildningsplatser för fysioterapistuderande.

Verksamheten ska ansvara för att de kliniska utbildningsplatserna håller den kvalitet och inriktning som följer av examinationskraven och krav på handledning. Region Värmland har avtal med Uppsala Universitet och Mälardalens högskola. Det finns handledarutbildning vid Karlstads Universitet och vid de utbildningar som Region Värmland samarbetar med, som det är önskvärt att handledarna går. Detta är dock inget krav för att ta emot student. Verksamheten får ersättning från studentens studieplacering och när studentens journalanteckning vidimeras av legitimerad fysioterapeut räknas besöket med i mottagningens besöksstatistik.

3.0 Uppföljning

3.1 Syfte

Uppföljningen syftar till att säkerställa en kunskapsbaserad, personcentrerad, patientsäker, jämlik, tillgänglig och effektiv vård, samtidigt som produktivitet och effektivitet förbättras.

Uppföljningen ska bidra till utvecklingen av primärvården i Region Värmland. Den ska visa om vårdgivaren uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget och graden av måluppfyllelse. Indikatorer används vid återkoppling till vårdgivaren som stöd till förbättringsarbete och som underlag för avtalsuppföljning och vägledning för patientens val.

3.2 Region Värmlands uppföljning

Uppföljningens innehåll utvecklas i takt med att evidens och verktyg tillkommer som stödjer införande av nya indikatorer. Region Värmland har rätt att komplettera eller ändra indikatorerna under avtalets gång.

Region Värmland har enligt 6 kap. § 6 kommunallagen ansvar för att verksamheten bedrivs i överensstämmelse med politiskt fastställda mål och riktlinjer samt föreskrifter som gäller för verksamheten. I enlighet med 10 kap. § 8 och § 9 kommunallagen ska Region Värmland kontrollera och följa upp verksamheten samt tillförsäkra allmänheten information om hur uppdraget utförs. Leverantören ska därför vid uppmaning från Region Värmland snarast lämna de uppgifter som efterfrågas.

Region Värmland följer löpande upp att vårdgivare uppfyller sitt åtagande och håller den kvalitet som följer av förfrågningsunderlaget. Utöver indikatorerna kommer de krav och förutsättningar som gäller för uppdraget att följas upp.

3.3 Metoder och indikatorer

I högst möjliga mån kommer det användas nationella metoder och indikatorer för möjlighet till nationella jämförelser. I den nationella basmodellen för uppföljning av primärvård beskrivs metoder och indikatorer för uppföljning av vårdgivare. Vårdgivaren ska gemensamt med Region Värmland aktivt medverka och delta i uppföljningsarbetet.

PrimärvårdsKvalitet är ett nationellt system för kvalitetsdata i primärvården som ger möjlighet till nationell jämförelse och ska användas av vårdgivare i vårdval fysioterapi. Systemet ska främja enheternas kvalitetsdrivna verksamhetsutveckling genom att ge stöd att följa upp och förbättra enhetens arbete på en detaljerad nivå.

Region Värmland utvecklar löpande datafångst och datapresentation. Samtliga vårdgivare ska lämna data. Uppföljningsdata kommer att ses över och utvecklas varje år i takt med att evidens och teknik finns som stödjer införande av nya indikatorer. Kvalitetsindikatorer och nyckeltal kommer att revideras löpande.

3.4 Verksamhetsuppföljning

Verksamhetsuppföljning innebär att vårdgivarna granskas enligt God vård. Region Värmland har rätt att genomföra verksamhetsuppföljningar. Sådana uppföljningar kan till exempel ha som syfte att:

- säkerställa att vårdgivarna fullföljer sitt åtagande enligt förfrågningsunderlag och att patienterna får bästa möjliga vård
- göra jämförande studier mellan vårdgivare
- studera våldsamband mellan olika vårdnivåer
- genomföra de kontroller som behövs för att bedöma om vårdgivarnas ersättning sker på ett korrekt sätt

Uppföljning kan ske såväl genom planerade som genom oaviserade besök hos vårdgivaren.

Vårdgivaren ska lojalt och aktivt medverka vid verksamhetsuppföljning. Vårdgivaren ska kostnadsfritt och utan dröjsmål ställa material och dokumentation som efterfrågas till förfogande på det sätt som Region Värmland begär.

Granskarna eller revisorerna får vidta sådana åtgärder som de bedömer är nödvändiga för att fullgöra uppföljningen. Exempel på sådana åtgärder är granskning av rutinbeskrivningar, kvalitetssystem eller intervjuer med personal och andra som är verksamma hos leverantören. Vårdgivaren ska tillse att personalen utan inskränkningar kan besvara granskarnas eller revisorernas frågor. Vid granskning av patientjournaler väljer Region Värmland tillvägagångssätt.

Region Värmland svarar för ersättning till externa personer om sådana anlitas i detta avseende. Samtliga deltagare i en verksamhetsuppföljning ska följa gällande bestämmelser om sekretess och tystnadsplikt.

Region Värmland äger den rapport som blir resultatet av verksamhetsuppföljningen och ansvarar för att överlämna och kommunicera den vid tidpunkt som bedöms lämplig. Region Värmland har rätt att publicera resultatet av uppföljningen.

3.5 Återkoppling till vårdgivaren

Återkoppling till vårdgivaren sker via utdatorapporter från regionens datalager, upprättade uppföljningsrapporter och granskningar.

3.6 Återkoppling till medborgarna

Uppgifter om vårdgivarna samt utvalda uppföljningsparametrar ska av Region Värmland göras tillgängliga för medborgarna via Region Värmlands hemsida. Uppgifter ska finnas för alla vårdgivare inom Vårdval fysioterapi och det ska vara möjligt att göra jämförelser mellan valfritt antal fysioterapeuter i hela länet.

Informationen på Region Värmlands hemsida ska uppdateras löpande så snart nya data finns tillgängliga. Region Värmland ska också kunna ge muntlig information samt i övrigt bistå medborgarna med information.

4.0 Regler för val av vårdgivare

Invånarnas fria val av fysioterapeut sker genom att invånarna väljer den fysioterapeut de vill gå till. Fysioterapeuten har inte rätt att neka någon invånare.

5.0 Övergångsregler för fysioterapeut med avtal enligt nationella taxan

För fysioterapeuter som har ett befintligt avtal med Region Värmland enligt Lag (1993:1652) om ersättning för sjukgymnastik (LOS) gäller att man har möjlighet att låta sitt avtal enligt LOS vara vilande under en period av 1 år från avtalsskrivning. Möjligheten att ha avtalet vilande under angiven tidsperiod gäller endast under förutsättning att parterna slutit avtal enligt Vårdval fysioterapi i primärvårdsrehabilitering. Avtalet enligt LOS tillåts endast vara vilande på heltid.

Om vårdgivaren ämnar återuppta sitt avtal enligt LOS ska en skriftlig underrättelse skickas till Region Värmland senast 3 månader innan avtalet återupptas. Om en utförare väljer att återuppta sitt avtal enligt LOS upphör avtal upprättat enligt vårdvalet för fysioterapi i primärvårdsrehabilitering att gälla.

Möjligheten att ha sitt avtal enligt LOS vilande under en 1-årsperiod ges endast en gång.

